

اللَّهُمَّ احْمُرْنِي بِرُحْمِكَ

آشنایی با سازمان و شبکه تعاونی های روستایی، کشاورزی، تولید روستایی، و زنان

۴

فهرست مطالب

مقدمه:	۴
وظایف شبکه تعاونیها و تشکلهای	۴
ماموریت و وظایف سازمان	۴
اهم برنامه های هدایتی سازمان مرکزی تعاون روستایی	۵
اهم برنامه های حمایتی سازمان مرکزی تعاون روستایی	۵
اهم برنامه های نظارتی سازمان مرکزی تعاون روستایی	۶
شرح وظایف دفتر توسعه، آموزش و ترویج تعاونیها و تشکلهای	۶
وظایف دفتر نظام های بهره برداری	۷
شرح وظایف دفتر امور تشکلهای کشاورزی	۹
دفتر امور تشکل های کشاورزی	۹
شرح وظایف خدمات فنی و کشاورزی	۱۳
دفتر بازرگانی محصولات کشاورزی	۱۵
انواع شرکت های تعاونی تحت پوشش سازمان تعاون روستایی	۱۶
تعاونی های روستایی	۱۶
تعاونی های کشاورزی	۱۶
تعاونی های تولید	۱۶
تعاونی های زنان روستایی	۱۸
شرکت های سهامی زراعی	۲۰
انبارگردانی	۲۱
وظائف مسئولین انبار	۲۲
وظائف شمارشگران	۲۲

مقدمه:

سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران در سال ۱۳۴۸ با ماهیت شرکت سهامی دولتی (۷۷.۲ درصد سهم دولت و ۲۲.۸ درصد سهم تعاونیهای روستایی و کشاورزی) و به صورت نامحدود تأسیس شد و اساسنامه آن در سال ۱۳۴۸ به تصویب کمیسیونهای مجلسین سابق رسید و شکل قانونی به خود گرفت و هیأت دولت مأمور اجرای آن گردید .

با توجه به مفاد و مواد اساسنامه قانونی این سازمان ، وظیفه توسعه روستایی و بخش کشاورزی از طریق تعاونیها و تشکلهای بر عهده این سازمان قرار گرفته است .

هدف از تشکیل، تأمین موجبات پیشرفت ، گسترش و تقویت تعاون و توسعه عملیات اقتصادی، بازاریابی و بازرگانی و خدمات تعاونی در روستاها می باشد.

وظایف شبکه تعاونیها و تشکلهای

- خرید و تهیه مواد و وسایل مورد احتیاج معیشتی و حرفه ای اعضا
- انجام عملیات جمع آوری، نگهداری، تبدیل، طبقه بندی، بسته بندی ، حمل و نقل
- بازار یابی ، ایجاد مراکز و بازارچه عرضه محصولات تولیدی اعضا
- انجام خدمات به منظور بهبود امور حرفه ای و یا زندگی اعضا
- بهره برداری جمعی و مشترک از اراضی ملکی یا استیجاری و ایجاد مجتمع های تولیدی
- تهیه و تامین و توزیع انواع نهاده های کشاورزی
- ایجاد کارخانجات صنایع تبدیلی و تکمیلی ، مراکز ذخیره سازی محصولات کشاورزی
- برگزاری نمایشگاه جهت معرفی و بازار یابی و صادرات محصولات کشاورزی در داخل و خارج از کشور
- فراهم نمودن وسایل توسعه و ترویج تعاون و آموزش حرفه ای اعضا
- تامین تسهیلات ، عقد قرارداد و قبول نمایندگی موسسات بیمه و سایر موسسات مالی و بانکیها
- ایجاد رابطه با موسسات جهانی تعاون در چارچوب قوانین و مقررات کشور
- برگزاری دوره های آموزشی و تخصصی برای ارکان و اعضا تعاونی ها
- تامین اعتبارات و وامهای مورد نیاز اعضا با همکاری سازمان های مربوطه

ماموریت و وظایف سازمان:

- سه وظیفه و رسالت اصلی سازمان عبارتند از:
- الف) وظایف هدایتی

- ب) وظایف حمایتی
- ج) وظایف نظارتی و مراقبت
- وظایف مذکور راباهماهنگی در سطح وزارت متبوع ومعاونتهای وزارتخانه ونیز با سایر وزارتخانه های مرتبط با کار سازمان تعاون روستائی وشبکه گسترده تعاون روستائی از طریق دفاتر ستادی و سازمانهای تعاون روستائی استانها بطور مستقیم وارتباط بلافصلی که با استانها و از طریق استان با شهرستانها و بالاخره تا سطح روستاها را انجام میدهد.

اهم برنامه های هدایتی سازمان مرکزی تعاون روستائی:

- تربیت انسانهای باتفکر تعاون بعنوان تعاونگران در سطح روستا
- آموزش اصول تعاون و گسترش نهضت تعاون در سطح جامعه روستائی
- تربیت مدیران تعاونگر برای اداره شرکتها واتحادیه های تعاونی روستائی وكشاورزی در جامعه روستائی
- توسعه کمی وكیفی شبکه تعاونیها وتهیه استانداردها وشاخص های توسعه ای آموزشی
- تدوین وبازنگری اساسنامه ، دستورالعملها، آئین نامه ها برای ارتقاء سطح آگاهی تعاونگران شبکه
- تدوین تقویم سالیانه آموزشی وهمکاری وهمگامی با سایر دستگاههای آموزشی برای گسترش دانش وارتقاء مهارت های علمی وكاربردی در سطح جامعه روستائی تعاونگر
- برپایی وتشکیل نمایشگاهها، کارگاههای آموزشی ، سمینارهای آموزشی وترویجی برای اعضاء وارکان شبکه گسترده تعاونی روستائی
- ترتیب مسابقات علمی وآموزشی واعطای جوایز به نفرات ممتاز شبکه تعاونی روستائی
- ایجاد ارتباط وقبول عضویت درسازمانهای بین المللی ومنطقه ای شبکه تعاونیها واستفاده بهینه از فرصت های جامعه بین الملل برای اعزام کارآموز به خارج ازکشور ویا دعوت از استاتید خارجی برای گسترش دانش در سطح شبکه تعاون روستائی

اهم برنامه های حمایتی سازمان مرکزی تعاون روستائی:

- توانمند سازی اعضاء وارکان شرکتهای تعاون روستائی وكشاورزی واتحادیه های تحت پوشش برای تربیت انسانهای توسعه یافته وخردپذیر
- تدوین واصلاح قوانین ومقررات برای تسهیل درگردش کار
- توسعه وتقویت عملیات مدیریتی، اجتماعی، فرهنگی ، اقتصادی وخدماتی در روستاها برای رسیدن به مقاصد نهضت تعاون

- تأمین و تدارک عوامل پیشرفت ، تقویت و توسعه عملیات جمع آوری ، نگهداری خرید محصولات و فرآوری و تبدیل و تکمیل این روند برای جلوگیری از ضایعات محصولات ، ضرر و زیان کشاورزان عضو
- تقویت و اصلاح و بهبود سیستم حمل و نقل برای انتقال محصولات کشاورزی و بهینه سازی این صنعت
- تهیه و تولید و فروش نهاده های کشاورزی (کود، سم و...) و ماشین آلات و لوازم حرفه ای مورد نیاز اتحادیه ها و شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی و اعضاء آنها
- ارائه تسهیلات بانکی و اعتباری و تشکیل شرکتهای اعتباری خرد در سطح روستا و قبول عاملیت بانک کشاورزی توسط تعاونیها
- ارائه و تدوین طرح کشت های مشارکتی برای تهیه بذور اصلاح شده توسط شبکه و ارائه راهکارهای جدید برای شرکت درپویایی بخش و جلوگیری از آلودگی محیط زیست

اهم برنامه های نظارتی سازمان مرکزی تعاون روستایی:

- مراقبت و نظارت مستمر و حسابرسی شرکتهای و اتحادیه های شبکه تعاون روستایی
- ارزیابی مستمر شرکتهای تعاونی روستایی، کشاورزی و اتحادیه های مربوط و ارائه تصویر وضعیت های موجود آنان برای پویایی و استمرار حیات شرکتهای
- تهیه و تنظیم مستمر گزارش فعالیتهای انجام شده ماهیانه، سه ماهه ، ششماهه و سالیانه در شبکه تعاون روستایی و سازمان
- تهیه و تنظیم ترازنامه مالی و حساب سود و زیان سالیانه سازمان و شبکه تعاون روستایی برای تسلیم به بازرسان و مقامات و مجامع مورد نیاز در مجامع عمومی
- ایجاد مدیریت های حقوقی و بازرسی و خرید و فروش ، کالاهای مصرفی و مالی و اداری و حراست و حسابرسی و دفتر فنی و خدمات کشاورزی برای ایفای نقش نظارتی در سطح سازمان و شبکه گسترده تعاون روستایی

شرح وظایف دفتر توسعه، آموزش و ترویج تعاونیها و تشکلهای:

- تهیه و تدوین شاخص ها و استانداردهای آموزشی، ترویجی، توانمندسازی و کارآمدسازی
- تهیه و تنظیم اجرای برنامه های آموزشی جهت مدیران و بازرسان و اعضاء و کارکنان شرکتهای و اتحادیه های تعاونی روستائی، مطالعه، نیازسنجی و تدوین دستورالعمل برنامه های آموزشی برای تعاونیها و تشکلهای
- برنامه ریزی برای تقویت و تجهیز مراکز آموزشی
- برنامه ریزی و هماهنگی جهت وصول، تخصیص و ابلاغ اعتبارات آموزشی تعاونیها و تشکلهای
- تهیه فیلمهای تعاونی و فراهم نمودن وسایل سمعی و بصری پوستر و نشریات آموزشی.

- ارزشیابی فعالیتهای آموزشی شرکتها و اتحادیه های تعاونی.
- تهیه و تنظیم برنامه های آموزشی مورد نیاز کارکنان سازمان.
- فراهم آوردن امکانات لازم برای اجرای برنامه های آموزشی
- بررسی و اظهار نظر در مورد گزارشات واصله ، شکایات و اعتراضات در مورد تعاونی های روستائی ، کشاورزی و زنان.
- بررسی و اعلام نظر در خصوص تشکیل و یا انحلال حوزه های تعاونی و تعیین مراکز محدوده حوزه ها و شرکتهای تعاونی روستائی.
- تهیه گزارش در مورد تاسیس و یا انحلال اتحادیه ها و نمایندگیهای تعاونیهای روستائی و تسلیم آن به مقامات مافوق جهت اتخاذ تصمیم.
- انجام امور مربوط به تشکیل و راه اندازی شرکتهای تعاونی روستائی ، کشاورزی (تخصصی) و زنان در روستاها.
- نظارت و ارزشیابی از فعالیت شرکتها و اتحادیههای تعاونی روستائی و کشاورزی پس از ارائه گزارش مالی مورد تایید حسابرسی و مجمع در هر سال و تعیین درجه کارائی آنها
- آسیب شناسی و کارآمد سازی تعاونیهای زیان ده از طریق انجام کار مطالعاتی و برگزاری کارگاههای آموزشی ، توجیهی
- ساماندهی و سازماندهی مجامع شرکتهای تعاونی و اتحادیه ها
- رتبه بندی شرکتها و اتحادیه ها بر اساس شاخصهای اقتصادی و اجتماعی مناطق
- ۱۷-انتخاب و معرفی تعاونیهای نمونه و برتر در هر سال بصورت استانی و ملی بمناسبت هفته جهاد کشاورزی
- بررسی و مطالعه وضعیت شرکتهای تعاونی روستائی ، کشاورزی و زنان از جهت توانمند سازی ، تقویت و توسعه آنها
- برنامه ریزی جهت تشکیل سمینارها و همایشهای علمی، تخصصی و آموزشی در زمینه های مختلف و مشارکت در برگزاری مجامع، کنفرانسها و همایش های داخلی و خارجی مرتبط با تعاونی ها و تشکلهای

وظایف دفتر نظام های بهره برداری:

- مطالعه مستمر وضعیت موجود نظام های بهره برداری در بخش کشاورزی و تعیین نقاط ضعف و قوت و فرصت ها و تهدیدات آن به منظور استفاده در امر تدوین و استقرار نظام های فوق با همکاری واحدهای ذیربط.
- تهیه و تدوین طرحها و برنامه های لازم برای بهنگام سازی و بهبود مستمر استانداردها، روشها و ساز و کارهای بهره برداری با استفاده از آخرین تجربیات و یافته های علمی و تخصصی دانش نظام بهره برداری

کشاورزی.

- ارتباط متقابل و مستمر و همکاری و هماهنگی لازم با معاونت های تخصصی وزارت متبوع در جهت ارزیابی و سنجش میزان اثر بخشی نظام بهره برداری و تعیین فاصله ها و شکاف ها بین وضع موجود و مطلوب.
- انجام مطالعات اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و اقلیمی تاثیر گذار بر میزان اثر بخشی نظام بهره برداری کشاورزی و تلاش در جهت متناسب سازی شیوه ها و روشهای بهره برداری با شرایط بومی و محلی هر منطقه.
- اتخاذ تدابیر لازم به منظور طراحی، استقرار و بهینه سازی نظام چند سویه گردش اطلاعات در نظام بهره برداری بین بهره برداران و تولید کنندگان، سازمانها و تشکلهای مربوط به آنها با همدیگر و با نظام اجرایی و مدیریتی دولت در بخش کشاورزی در سطوح مختلف.
- مطالعه به منظور شناخت روشهای نوین برقراری ارتباطات و انتقال یافته ها به کشاورزان و بهره برداران و روستائیان.
- مطالعه مسائل و مشکلات کلیه واحدهای ذیربط در خصوص انجام فعالیتهای مربوط به بهره برداری و پیشنهاد مکانیزمهای مناسب برای حل مشکلات آنها.
- تعیین نیازهای کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت نظام های بهره برداری در بخش کشاورزی و سیاست گذاری و برنامه ریزی استراتژیک به منظور پاسخگویی به آنها با همکاری و هماهنگی سایر معاونتهای ذیربط وزارت متبوع.
- جمع آوری آمار و اطلاعات جامع در زمینه نظام بهره برداری بخش کشاورزی و تمرکز و طبقه بندی آنها به منظور استفاده در امر تدوین نظام بهره برداری.
- تعیین و تدوین اهداف، خط مشی، استراتژی و سیاستهای لازم به منظور جهت دادن در شکل گیری نظام بهره برداری مناسب در بخش کشاورزی توسط بخش غیر دولتی در چارچوب برنامه های پنجساله.
- مطالعه بخش کشاورزی سایر کشورها جهت طراحی و تعیین واحدهای بهینه تولید در نظام های بهره برداری و پیشنهاد راهبردها و ضوابط مربوط در جهت تحقق تدریجی آنها.
- سیاستگذاری، برنامه ریزی، نظارت، تصویب و ابلاغ ضوابط، استانداردها و دستورالعملهای نظامهای بهره برداری بخش کشاورزی
- برنامه ریزی و تعیین اولویتهای سرمایه گذاری، مطالعاتی و تحقیقاتی جهت تقویت تعاونیهای تولیدی، شرکتهای سهامی زراعی و کشت و صنعتها
- بررسی و تعیین خلاءها، نارسائیهای قوانین و مقررات و ضوابط جاری نظامهای بهره برداری و ارائه

پیشنهادات اصلاحی مورد نیاز به مراجع ذیربط

- برنامه ریزی جهت ارتباط با مراکز تحقیقاتی، دانشگاهی، مجامع و سازمانهای تخصصی مرتبط با امور نظامهای بهره برداری

- برنامه ریزی جهت حمایت از توسعه تشکلهای دهقانی و واحدهای تعاونی

- برنامه ریزی جهت ایجاد راهبری سامانه مرکزی اطلاعات نظامهای بهره برداری بخش کشاورزی

- برنامه ریزی و سیاستگذاری، توانمند سازی اعضای و ارکان گروههای هدف نظامهای بهره برداری
- حمایت و راهبری نظام بهره برداری تعاونی تولیدی، صنعتی، تجاری، دهقانی و سنتی بخش کشاورزی
- نظارت بر طراحی و تدوین اصول حاکم بر نظامهای بهره برداری متناسب با شرایط اکولوژی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

- سیاستگذاری و همانگی جهت تامین تسهیلات بانکی و منابع اعتباری مورد نیاز تعاونیهای تولیدی، شرکتهای سهامی زراعی، کشت و صنعتها و تشکل های خرد و دهقانی
- صدور مجوز تشکیل و توسعه فعالیت نظام های بهره برداری بخش کشاورزی

شرح وظایف دفتر امور تشکلهای کشاورزی :

دفتر امور تشکل های کشاورزی

رشد و توسعه کشاورزی از ویژگی های بنیادی یک اقتصاد توسعه یافته و به عنوان اقتدار ملی هر کشور تلقی می شود، سامان یافتگی و توسعه بخش کشاورزی، موجبات سامان یافتگی دیگر بخشها بویژه صنعت را فراهم می نماید. لذا توجه ویژه به این بخش مهم اقتصادی و تدوین ساختار نظام مند برای فعالین این بخش می تواند پشتوانه محکمی برای توسعه کشور باشد. چرا که تنوع اقلیمی، وجود منابع و ذخایر غنی، پتانسیل بهره برداران و نیروی انسانی، امکان ایجاد اشتغال مولد کم هزینه و زودبازده و وجود مزیت نسبی در تولید و صدور محصولات، از جمله قابلیت هایی است که بخش کشاورزی را از سایر بخش ها متمایز می سازد.

از سوی دیگر ساماندهی تولید کنندگان و بهره برداران در قالب نهاد های اجتماعی نقش مهمی در توسعه کشاورزی ایفا می کند. سازماندهی تولید کنندگان علاوه بر رونق کشاورزی و افزایش درآمد کشاورزان، موازنه نابرابر بین شهرها و روستاها را کاهش داده و با تسهیل پذیرش فن آوریهای نوین و به کارگیری منابع انسانی توده ها و خود بهره برداران ذینفع در حوزه کشاورزی، قدرت و توانایی روستائیان را برای

استفاده بهینه از نیرو و استعداد های آنها شکوفا ساخته و منجر به ارتقای رفاه و آسایش آنان می شود، این امر با ایجاد زمینه و شرایط برای تعامل و ارتباط تولید کنندگان و بهره برداران در قالب نهاد ها و تشکل های مردمی و غیر دولتی با تشکیلات دولتی ذیربط در فرایند دو سویه فراهم می شود.

دفتر امور تشکل های کشاورزی به منظور هدایت، حمایت و نظارت بر تشکل های بخش کشاورزی از طریق سازماندهی، ساماندهی، آموزش و توانمندسازی تولید کنندگان و بهره برداران در قالب تشکل های غیر دولتی (نظام صنفی کشاورزی، خبرگان کشاورزی، هماهنگی و حمایتی تشکل ها، سازمان های مردم نهاد، انجمن های صنفی و تخصصی و...) در راستای افزایش بهره وری و توسعه منابع انسانی شاغل در بخش کشاورزی فعالیت می نماید.

تدوین آیین نامه ها، دستورالعمل ها و شیوه نامه های مورد نیاز تشکل ها و نظام های صنفی، تشکیل هیات های بدوی و تجدید نظر، ارائه پیشنهادات اصلاحی برای تدقیق قوانین و مقررات مرتبط، پیگیری تعمیم بیمه های اجتماعی، زمینه سازی برای بر خورداری شاغلین واحدهای صنفی کشاورزی از معافیت های مالیاتی، تسهیلات بانکی و... از جمله اقدامات مهم این دفتر می باشد.

وظایف

- فراهم نمودن بستر قانونی و تمهیدات لازم به منظور ایجاد، تقویت و توسعه تشکل های مردمی و غیر دولتی.
- بررسی و تعیین الگوها و روشهای مناسب جهت سازمان دهی تشکل های مردمی و غیر دولتی در بخش کشاورزی.
- توانا سازی رهبران جوامع محلی به منظور جلب مشارکت سازمان یافته مردم در توسعه بخش کشاورزی.
- ارائه راهکارهای مناسب برای واگذاری وظایف قابل انتقال به نهادها و تشکل های غیر دولتی در بخش کشاورزی.
- توسعه، حمایت و نظارت بر فعالیتهای نهادها و تشکل های مردمی و غیر دولتی بخش کشاورزی.
- برنامه ریزی و زمینه سازی جهت گسترش حمایت های اجتماعی از قبیل بیمه و تامین اجتماعی در بخش کشاورزی.
- سیاستگذاری و برنامه ریزی در راستای برای استقرار، سازماندهی، ساماندهی و توانمندسازی نظامهای صنفی کشاورزی
- تدوین، اصلاح و پیشنهاد قوانین، مقررات، آیین نامه ها، دستورالعملها و استانداردهای مورد نیاز نظام صنفی کشاورزی
- نظارت بر حسن اجرای قوانین، مقررات، آیین نامه ها و دستورالعمل ها، تمدید و صدور پروانه های

تأسیس

- نظارت بر برگزاری جلسات مجامع عمومی، انتخابات، شورای مرکزی و هیأت عمومی نظام صنفی
- سیاستگذاری و برنامه ریزی برای شناسایی، طبقه بندی و استاندارد سازی مشاغل کشاورزی و منابع طبیعی در راستای ساماندهی نظام صنفی

- ثبت و صدور مجوزهای قانونی و پروانه های تأسیس نظامهای صنفی کشاورزی
- ### نظام صنفی کشاورزی

نظام صنفی کشاورزی به منظور دفاع از حقوق و منافع صنفی کشاورزان و تولیدکنندگان بخش کشاورزی و هویت بخشی به مشاغل کشاورزی با اهداف، ماموریت‌ها و برنامه‌های متنوعی در حوزه منافع صنفی کشاورزان و دفاع از حقوق شغلی، تامین امکانات و خدمات اجتماعی تولیدکنندگان و بهره‌برداران بخش کشاورزی تشکیل گردید.

اهداف:

- بستر سازی جهت واگذاری فعالیت‌های تصدی‌گری بخش کشاورزی به بخش غیر دولتی
- فراهم آوردن زمینه های مورد نیاز به منظور تقویت مهارت‌ها و کیفیت کار اعضاء صنف جهت تحقق اهداف و برنامه‌ها

- حفظ و حمایت از حقوق صنفی تولیدکنندگان و بهره‌برداران کشاورزی
- زمینه سازی جهت حضور فعالان بخش کشاورزی در فرایند تصمیم گیری و تصمیم سازی
- تعیین، تنظیم و اجرای مناسب و صحیح تعرفه‌های خدمات امور مرتبط با صنف و حرفه کشاورزی
- نظارت و کنترل بر کیفیت و کمیت تولیدات بخش کشاورزی
- بررسی، پیگیری و رفع مشکلات و مسائل تولیدکنندگان - بهره‌برداران کشاورزی از طریق نظام صنفی
- حفظ و حمایت از حقوق (فردی، اجتماعی و ...) کشاورزان از طریق نظام صنفی

وظایف:

- هویت بخشی به مشاغل و شاغلین بخش کشاورزی
- حفظ و دفاع از حقوق اجتماعی و صنفی کشاورزان و پیگیری مطالبات قانونی شاغلین بخش
- صدور پروانه فعالیت صنفی و پیگیری بهره‌گیری از مزایای قانونی آن
- حضور فعال در مجامع سیاستگذار، تصمیم ساز و تصمیم گیر مرتبط با بخش کشاورزی در سطوح ملی، استانی و شهرستانی در چارچوب قوانین و مقررات
- ایجاد تعاملات لازم با دستگاهها و سازمانها جهت توسعه کمی و کیفی و بهبود شرایط تولید، تنظیم بازار فروش و صادرات و تعیین نرخ محصولات و فرآوردهها و خدمات کشاورزی

-ارتقای سطح آگاهی، دانش و مهارت اعضاء و ترویج شیوه های نوین در امور تولیدی و خدماتی کشاورزی.

-تلاش برای بهبود وضع اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و رفاهی اعضای صنف
-نظارت بر فعالیت اعضای صنف و شناسایی و رسیدگی به تخلفات آنها به منظور کنترل بر تولید محصول سالم و باکیفیت

مجمع ملی خبرگان کشاورزی کشور:

تشکلی است مرکب از نمایندگان نمونه ها و برگزیدگان فعال در بخش کشاورزی از سطوح شهرستان، استان و کشور که با هدف انتقال تجربیات آنها به سایر کشاورزان برای ارتقای کمی و کیفی محصولات کشاورزی فعالیت می نمایند.
از آنجا که نقش و جایگاه تولیدکنندگان نمونه کشاورزی و روستائی کشور در توسعه بخش کشاورزی بر هیچ کس پوشیده نیست و انتقال تجربیات و آموخته های ارزشمند آنان به عنوان الگوهای موفق تولید در بخش کشاورزی می تواند مورد استفاده بهره برداران و تولید کنندگان قرار گیرد " مجمع ملی خبرگان کشاورزی " با هدف سازماندهی و معرفی خبرگان کشاورزی در عرصه های تولید به مجامع، سازمانها و مراجع تصمیم گیری و تصمیم سازی شکل می گیرد .

وظایف:

-ظرفیت سازی برای کارآمدی سازی فعالیت های بخش کشاورزی.
-ارائه خدمات مشاوره ای و فنی به سایر تولیدکنندگان و بهره برداران کشاورزی.
-بهره برداری و استفاده بهینه از توانایی های بالقوه، بالفعل و فن آوری های برگزیدگان بخش کشاورزی.
-ایجاد ارتباط با مراکز و سازمان های ملی و بین المللی غیر دولتی به منظور انتقال تجارب.
-انتقال شیوه و روش و اطلاعات فنی برگزیدگان و افراد مرجع به سایر تولید کنندگان بخش کشاورزی.

مجمع هماهنگی و حمایتی تشکل های کشاورزی:

تشکلی است مرکب از نمایندگان تشکلهای و تعاونی های فعال بخش کشاورزی از سطوح شهرستان، استان و کشور که با هدف حمایت و تقویت تشکل های بخش کشاورزی و بهره گیری از مکانیزم های مناسب جهت توسعه و ارتقای کیفی و کمی و تقویت بنیه آنها در زمینه های مختلف اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی فعالیت می نمایند.

وظایف:

- برنامه ریزی برگزاری جلسات مشترک اعضای هیئت مدیره مجمع با مسئولین دستگاهها و سازمانهای دولتی
- تدوین برنامه و استراتژی تعاملی مجمع با کانونهای استانی
- طراحی نظام هماهنگی نظارت بر روند انتخابات کانونهای استانی و انجمن های شهرستانی
- اعلام برنامه برگزاری مجامع انتخابات کانونها قبل از اتمام دوره مندرج در اساسنامه
- تدوین شاخص های تشکل های واقعی و غیر واقعی
- ایجاد ارتباط با مراکز و سازمان های ملی و بین المللی غیر دولتی به منظور انتقال تجارب

سایر تشکلهای (سازمان های غیر دولتی، انجمن های تخصصی و محصولی و ...)

به تشکل هایی اطلاق می شود که توسط گروهی از اشخاص حقیقی و حقوقی به صورت داوطلبانه با رعایت مقررات مربوطه تاسیس شده و دارای اهداف غیر انتفاعی و غیر سیاسی می باشند . سازمان های غیر دولتی به عنوان بخشی تخصصی خارج از سیستم دولتی می تواند در قالب فعالیت های جمعی به کنش گروهی دست زند تا به تکیه بر اراده مردم و ارتباط رسمی و منطقی با دولت ضامن برقراری ارتباط پایدار و دو سویه می باشد. این تشکلهای در زمینه های مدیریت منابع آب (تشکلهای آب بران)، مراتع (انجمنهای مرتعداران)، منابع طبیعی، دامداری، توسعه روستایی و ... سازماندهی و ساماندهی می شوند

اهداف:

- سازماندهی بهره برداران و تولید کنندگان بخش کشاورزی در چارچوب تشکل های غیر دولتی
- ارائه خدمات آموزشی و ارتقاء سطح آگاهی ، دانش ، بینش و نگرش روستائیان و بهره برداران
- توانمندسازی ، حمایت و گسترش فعالیت تشکل ها و سازمان های غیر دولتی بخش کشاورزی
- ایجاد بستر مناسب جهت حضور داوطلبانه بهره برداران در قالب تشکل های غیر دولتی

شرح وظایف خدمات فنی و کشاورزی :

انجام بررسی و نظارت فنی در مناطق حوزه عمل شرکتها و اتحادیه های تعاونی روستایی و کشاورزی به منظور تهیه طرحها و پروژه های مربوط به فعالیتهای دامپروری ، شیلات و آبزیان ، پرورش کرم ابریشم، کشاورزی ، مراکز خدمات ماشینی و مکانیزاسیون.

۲- بررسی نحوه تامین وسایل وتجهیزات دامپروری وانواع نهاده های کشاورزی ودامی مورد لزوم شبکه

تعاونیهای روستایی و کشاورزی

- ۳- ایجاد هماهنگی لازم در زمینه پرورش دام و طیور در قالب شبکه تعاونیهای روستایی و کشاورزی، همسوبا اهداف توسعه بخش کشاورزی
- ۴- تهیه بخشنامه ها و دستورالعمل های مورد لزوم مربوط به استفاده مطلوب از واحدهای دامپروری و سایر فعالیتهای کشاورزی موجود در شبکه
- ۵- تهیه طرحهای لازم در جهت جمع آوری تولیدات و فرآورده های دامی به منظور حمایت از دامداران عضو شبکه تعاونیهای روستایی و کشاورزی .
- ۵- بررسی و اظهار نظر در مورد طرحهای کشاورزی و دامپروری، پیشنهادی توسط شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی در زمینه فعالیتهای کشاورزی و ایجاد واحد های دامپروری یا بهینه سازی آنها
- ۶- تهیه طرحها و پروژه های مربوط به مکانیزاسیون انواع فعالیتهای کشاورزی و دامپروری کشاورزان و دامداران عضو شبکه تعاونیهای روستایی همسو با اهداف توسعه بخش کشاورزی.
- ۷- انجام مطالعات و تهیه طرحهایی در زمینه کاهش هزینه تولید انواع فرآورده های کشاورزی و دامی اعضای شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی.
- ۸- مطالعه و بررسی و ارائه طریق در زمینه های آب و خاک، مکانیزاسیون، ایجاد مراکز ثابت و سیار تعمیرگاههای ماشین آلات کشاورزی، تامین نهاده های کشاورزی، ایجاد تشکلهای مختلف زراعی، باغی، دامی و ماشین آلات در قالب شبکه تعاونیهای روستایی و کشاورزی.
- ۹- برنامه ریزی و هدایت شرکتهای و اتحادیه های تعاونی روستایی و کشاورزی به منظور تدارک انواع کود، بذر، سموم شیمیایی و ادوات زراعی، باغی و ماشین آلات.
- ۱۰- برنامه ریزی جهت اجرای طرحهای افزایش تولیدات محصولات زراعی و دامی اعضای شبکه تعاونی های روستایی و کشاورزی در راستای اهداف بخش کشاورزی.
- ۱۱- تهیه بخشنامه ها و دستورالعملهای مورد لزوم مربوط به نحوه استفاده از منابع آب و خاک و نهاده های دامی و کشاورزی و سایر امکانات موجود در جهت بهینه سازی امور زراعی و دامی، در قالب فعالیتهای مربوط به تعاونیهای روستایی و کشاورزی.
- ۱۲- برنامه ریزی و هدایت شرکتهای تعاونی روستایی جهت استفاده هرچه مطلوبتر از ضایعات محصولات زراعی و باغی با همکاری اداره امور کارخانجات و صنایع تبدیلی.
- ۱۳- تهیه دستورالعملهای مربوط به نحوه کارکرد، نگهداری و سرویس و نظارت بر عملکرد مراکز مکانیزاسیون شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی.
- ۱۴- انجام بررسی و نظارت فنی در مناطق حوزه عمل شرکتهای و اتحادیه های تعاونی روستایی و کشاورزی بمنظور تهیه طرحها و نظارت بر اجرای پروژه های کارگاهها و کارخانجات صنایع تبدیلی و تکمیلی .

- ۱۵- راهنمایی شرکتها و اتحادیه های تعاونی روستایی و کشاورزی و دامی برای بهره برداری از کارگاهها و کارخانجات صنایع تبدیلی و تکمیلی، زراعی، باغی و دامی
- ۱۶- راهنمایی فنی به شرکتها و اتحادیه های تعاونی روستایی و کشاورزی به منظور ایجاد و برگزاری نمایشگاههای مربوطه.
- ۱۷- بررسی و تهیه طرحهای مناسب در جهت ایجاد صنایع وابسته به فعالیتهای زراعی، دامی و باغی شبکه تعاونیهای روستایی و کشاورزی
- ۱۸- بررسی و اظهار نظر در مورد طرحهای پیشنهادی شبکه تعاونیهای روستایی و کشاورزی در زمینه صنایع تبدیلی و تکمیلی
- ۱۹- ایجاد ارتباط لازم در زمینه آگاهی از نحوه فعالیت واحدهای صنایع تبدیلی کشاورزی شبکه تعاونیهای سایر کشورها و استفاده از تجارب آنها
- ۲۰- انجام مطالعات لازم جهت شناسایی استعدادها و مزیت های نسبی مناطق روستایی به منظور انتخاب صنایع تبدیلی و تکمیلی مناسب و استقرار آن در مناطق روستایی (توانمندسازی شبکه تعاونیهای روستایی و کشاورزی
- ۲۱- برنامه ریزی و هدایت شرکت ها و اتحادیه های تعاونی روستایی و کشاورزی در جهت کاهش ضایعات محصولات زراعی، باغی و دامی
- ۲۲- برنامه ریزی در جهت ایجاد دفاتر فنی و تخصصی به منظور توصیه های فنی و تخصصی توزیع و مصرف نهاده ها از جمله کلینیک های گیاه پزشکی، دامپزشکی، خاکشناسی و غیره در قالب شبکه تعاونیهای روستایی و کشاورزی.

دفتر بازرگانی محصولات کشاورزی

- ۱ جمع آوری و نگهداری و خرید محصولات تولیدی روستاییان از طریق شرکتها و اتحادیه های تعاونی روستایی و کشاورزی و فروش آنها در بازارهای مناسب یا فروشگاههای اختصاصی.
- ۲ تبدیل و طبقه بندی و بسته بندی محصولات کشاورزی.
- ۳ تهیه و یا تولید و فروش کالاهای مصرفی مورد نیاز اتحادیه ها و شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی و اعضای آنها.
- ۴ تشکیل نمایشگاه به منظور معرفی محصولات تولیدی شرکتها و اتحادیه های تعاونی روستایی و کشاورزی و اعضای آنها و یا شرکت در این قبیل نمایشگاه های داخلی و خارجی.

انواع شرکت های تعاونی تحت پوشش سازمان تعاون روستایی:

تعاونی های روستایی

تشکیل و آغاز فعالیت تعاونی های زنان براساس مطالعات موردی و به لحاظ استفاده بهینه از نیروهای فعال جامعه جهت ارتقاء سطح خانوار روستایی، توسعه پایدار و نهایتاً توانمند نمودن زنان، با توجه به ظرفیت مناسب سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران در امر ساماندهی و ایجاد تعاونی در کشور، پس از تصویب اساسنامه شرکتهای تعاونی روستایی زنان در دی ماه ۱۳۷۲ توسط هیات مدیره سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران محقق گردید.

این تعاونی ها بعنوان یکی از ساختارهای مطلوب جهت جلب مشارکت زنان بوده که دربرگیرنده اهداف فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی است و به مددساختارمردمی خود مشارکت زنان را در فعالیتهای اقتصادی تسهیل نموده و جایگاه ویژه ای را برای زنان روستایی تبیین می نماید.

تعاونی های کشاورزی

به منظور پاسخگویی به نیازهای تخصصی کشاورزان، سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران از سال ۱۳۶۴ اقدام به تاسیس و توسعه تشکلهای تخصصی تحت عنوان شرکتهای تعاونی کشاورزی نمود و تا کنون تعداد این تعاونیها به ۱۸۷۳ شرکت رسید که با تعداد ۱۰۴۴۰۴۳۴ نفر عضو در زمینه توسعه کشاورزی این مرز و بوم فعالیت دارند برای هماهنگی بیشتر بین شرکتهای تعاونی کشاورزی و تامین نیازمندیهای مشترک آنها تعداد ۵۵ اتحادیه تعاونی کشاورزی نیز تاسیس گردیده است. تعاونیهای کشاورزی در زمینه های مختلف تولیدی، فرآوری و خدماتی فعالیت می نماید.

این تعاونیها شامل تعاونی مرغداران، دامداران، گندم کاران، باغداران، زیتون کاران، بادام کاران، زنبورداران، مرتعداران، کمباین داران، مکانیزاسیون، گل و گیاه، زعفران کاران، سیب زمینی کاران، پسته کاران، چای کاران، نوغان داران و سایر تعاونیها میباشد که فعالیتهای مختلفی را حسب ضرورت و نیاز جوامع روستایی بعهده گرفته اند.

تعاونی های تولید

تعاونی تولید نوعی نظام بهره برداری کشاورزی در شکل حقوقی یک شکل اقتصادی تولید کشاورزی غیردولتی که از مدیریتی نسبتاً علمی و تخصصی برخوردار است و با اتکا به نیروی مردمی (اعضاء) و با

تصمیمات مشارکت جویانه از طریق مجامع عمومی و هیئت مدیره، ضمن حفظ اصل مالکیت فردی و در نتیجه با انگیزه های فردی و خانوادگی تاسیس و فعالیت می نماید.

بعد از اصلاحات ارضی سال ۱۳۴۱ برای رفع مشکل خردی و پراکندگی قطعات اراضی مزروعی و مسئله اعمال مدیریت صحیح و بکارگیری روشهای پیشرفته در آن زمان اقدام به تشکیل شرکتهای تعاونی تولید روستایی شد.

این اقدام بر اساس قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی (مصوب ۱۳۴۹) صورت پذیرفت و تا سال ۱۳۵۷ تعداد ۳۹ شرکت تعاونی تولید در کشور تاسیس گردید.

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی حدود نیمی از تعاونیهای تولید منحل و بقیه که ۱۹ واحد بود تقریباً بدون هیچ حمایتی از جانب دولت بکار خود ادامه دادند.

در طول سالهای اولیه بعد از انقلاب چندان توجهی به مقوله نظام بهره برداری از منابع تولید کشاورزی کشور بطور اعم و تعاونیهای تولید روستایی به طور اخص نمی شد.

لیکن مشکل خردترشدن اراضی و تشدید پراکندگی قطعات اراضی مزروعی کماکان ادامه داشت. دهه ۶۰ توجه محافل تخصصی و علمی به مقوله نظام های بهره برداری و دستیابی به شیوه های مناسب تر بهره برداری از منابع جلب گردید و احیاء و توسعه تعاونیهای تولید بطور اخص و توجه به نظام بهره برداری کشاورزی بطور عام در دستور کار وزارت کشاورزی وقت قرار گرفت. دور جدید توسعه تعاونیهای تولید روستایی از سال ۱۳۶۸ (از آغاز اجرای برنامه اول توسعه) با تاسیس ۵ شرکت جدید آغاز گردید و در سالهای بعد شتاب بیشتری گرفته، و تا پایان سال ۱۳۸۸ تعداد تعاونیهای تولید روستایی ۱۲۳۰ شرکت رسید.

در شرکتهای تعاونی تولید کشاورزی سعی شده است با یکپارچه سازی و تجهیز و نوسازی اراضی حد و مرز زمین هر خانوار به عنوان جزئی از یک قطعه زمین بزرگ حفظ گردد. این امر امکان کاربرد روشها، فنون و ابزار و ماشین آلات نوین، کاهش هزینه ها و افزایش بهره وری با حفظ استقلال و انگیزه های فردی را فراهم می سازد.

بطوریکه علاوه بر تامین مزایای مالکیت فردی با رعایت همیاری و کار و تولید جمعی در سطح شرکت وحدت سه اصل مالکیت، حاکمیت و عاملیت نیز حفظ می شود. بنابراین خانوارهای روستایی در کسب عضویت تعاونی های تولید روستایی نه فقط چیزی را از دست نمی دهند. بلکه از امکانات و تسهیلات حاصل از تشکیل شرکت مثل دسترسی سریع و بموقع به ابزار و وسائل کشاورزی مورد نیاز و استفاده صحیح و مناسب از آنها با کمترین هزینه ممکن نیز برخوردار می شوند.

تعاونی های زنان روستایی

شبکه تعاونیهای روستایی دارای ۲۹۴۱ شرکت تعاونی روستایی با تعداد اعضای ۴۵۰۰۸۶۸ نفر در سطح ۵۶۰۲۵۲ روستا با سرمایه ای بالغ بر ۴۴۰ میلیارد ریال بوده که این شرکتها به نوبه خود تعداد ۲۵۶ اتحادیه را در سطح شهرستان تشکیل می دهند.

این اتحادیه ها نیز در سطح هر استان تشکیل اتحادیه استانی را داده که تعداد آن تاکنون به ۲۷ اتحادیه استانی بالغ گردیده، تعاونیهای روستایی چند منظوره بوده و به فعالیتهای مختلف خدماتی، تولیدی، بازرگانی و ترویجی می پردازند که این فعالیتهای در راستای اهداف و سیاستهای حمایتی دولت در جهت توسعه بخش کشاورزی و حمایت از روستاییان قرار دارد بطوری که توزیع وامهای معیشتی اعضای تعاونیها، توزیع سوخت روستاییان، توزیع حدود ۶۵ درصد کود شیمیایی، توزیع سایر نهاده های کشاورزی نظیر سموم دفع آفات، بذور گیاهی، ماشین آلات کشاورزی و قطعات یدکی آنها و توزیع کلیه کالاهای کوپنی روستاییان نظیر برنج، روغن نباتی، قندوشکر، آرد و همچنین خرید تضمینی محصولات کشاورزی به میزان قابل توجهی از طریق این تعاونیها صورت می پذیرد. علاوه بر آن خرید و فروش محصولات غیر تضمینی و تهیه و تدارک کالاهای مصرفی و مواد غذایی مورد نیاز روستاییان با وجود بیش از یازده هزار فروشگاه تعاونی صورت میگیرد.

از دیگر فعالیتهای این شبکه خدمات آموزشی، ترویج و نیز خدمات ماشینی از طریق تاسیس و توسعه مراکز مکانیزاسیون انجام میشود و سایر خدماتی که این شبکه در زمینه های فرهنگی، اجتماعی و حل و فصل اختلافات محلی و کمک و مساعدت به دستگاههای اجرائی محل به آن مبادرت می ورزد نیز قابل توجه میباشد. از جمله فعالیتهای شرکتهای تعاونی روستایی زنان می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- الف- وضعیت موجود تعاونیهای شرکتهای تعاونی روستایی زنان در هریک از حلقه های زنجیره اقتصادی محصولات کشاورزی :
- تأمین نهاده ها و ماشین آلات و ارائه خدمات در زمینه تأمین و توزیع نهاده های کشاورزی و دامی
- تولید محصولات کشاورزی و دامی شامل پرورش دام سبک و سنگین ، پرورش انواع طیور و تولید انواع محصولات کشاورزی در سطح تعاونی های زنان
- اجرای طرحها و پروژه های صنایع تکمیلی، فرآوری و بسته بندی محصولات علاوه بر فعالیتهای خانگی زنان

- خرید، فروش و توزیع محصولات و نهاده ها در سطح تعاونی های زنان

ب- فعالیت در بخش توسعه روستایی :

- در حوزه خدمات : شامل فعالیت تعاونی های زنان در زمینه واگذاری امور تصدی گری به تعاونی ها ، ارائه خدمات مشاوره ای و فنی در پروژه های کشاورزی و دامی ، ایجاد مراکز استعدادیابی کودکان و تاکسی

سرویس زنان، دفاتر نمایندگی بیمه روستایی و عشایری، ایجاد آموزشگاههای کامپیوتر و صنایع دستی و نیز فروشگاههای عرضه محصولات تولیدی

- در بخش صنعت: شامل کارگاههای تولید پوشاک، کارگاههای بسته بندی دستمال کاغذی، بافت جوراب و کارگاه بافت سنتی پارچه و حوله

- در بخش صنایع دستی: شامل تولید انواع دوختهای محلی، تهیه مصنوعات از ضایعات محصولات کشاورزی بافت قالی و تابلو فرش، دوخت گیوه و کپو بافی، گلیم و مسند بافی

- در حوزه اعتباری، ایجاد واحدهای اعتباری خرد با هدف ارائه راه حل اصولی جهت:

۱- ایجاد زمینه برای تولید و کسب درآمد پایدار

۲- توانمندسازی اقشار کم درآمد که از توان کاری برخوردارند اما از داشتن سرمایه و ابزار کار محروم می باشند

۳- ایجاد مقدمات انجام کارهای گروهی

ج- فعالیتهای آموزشی و پژوهشی:

- اجرای برنامه های آموزشی براساس تقویم آموزشی مدون ویژه اعضاء، ارکان و کارکنان تعاونی های زنان و برپایه نیازسنجی به عمل آمده از مخاطبین

- تهیه کتب، بروشور و جزوات آموزشی و نیز تهیه فیلم های مستند از فعالیت تعاونی های روستایی زنان

- برگزاری نشست ها، همایش ها و جشنواره های علمی، فرهنگی تعاونی های روستایی زنان

د- حضور در عرصه های اجتماعی و فرهنگی:

برگزاری اردوهای سیاحتی، زیارتی، برگزاری مراسم به مناسبت جشنها، ولادتها، حضور فعال در نمایشگاههای سراسری، استانی و ملی، هماهنگی با سایر نهادها و ارگانهای مرتبط

ساختار اداری سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران

ساختار اداری در سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران متشکل از معاونتهای: توسعه تعاونی ها، تشکل ها و نظام های بهره برداری، معاونت امور فنی و بازرگانی، معاونت توسعه و مدیریت منابع می باشد.

معاونت توسعه تعاونی ها، تشکل ها و نظام های بهره برداری متشکل از دفتر توسعه، آموزش و ترویج

تعاونی ها، دفتر نظام های بهره برداری، تعاونی های تولید، دفتر ساماندهی صنوف و تشکل های مردم نهاد، و

دفتر حسابرسی تعاونی ها و تشکل های کشاورزی می باشند.

معاونت امور فنی و بازرگانی متشکل از دفتر توسعه خدمات فنی و کشاورزی تعاونی ها، دفتر تجهیز و

توسعه زیرساختها و سرمایه گذاری، و دفتر بازرگانی محصولات کشاورزی می باشند.

معاونت توسعه و مدیریت منابع متشکل از دفتر برنامه ریزی و منابع اعتباری، اداره کل منابع انسانی، نوسازی و پشتیبانی، اداره کل امور مالی و ذیحساب، مدیریت حقوقی، رییس ارتباطات و فناوری اطلاعات می باشد.

شرکت های سهامی زراعی

یکی از مسائل مهم کشاورزی ایران موضوع زمین داری و نظام بهره برداری است. کوچک بودن واحدهای تولید و پراکندگی قطعات اراضی کشاورزی در موارد زیادی برای استفاده از فنون پیشرفته، تجهیز زیربنا، استفاده از ماشین آلات، بهبود راندمان آبیاری و توسعه کشاورزی محدودیت هایی را ایجاد می کند. در این ارتباط تدابیری از نظر شرایط استفاده بهینه از منابع تولید < آب و خاک > اندیشیده شده است که از جمله می توان به تشکیل شرکتهای سهامی زراعی اشاره کرد.

قانون شرکتهای سهامی زراعی در سال ۱۳۴۶ به تصویب رسید و در سال ۱۳۵۱ اصلاحاتی در آن به عمل آمد اساسنامه مربوط به این قانون نیز در سالهای مذکور مورد تصویب و اصلاح قرار گرفت.

در اجرای قانون شرکتهای سهامی زراعی و با توجه به اساسنامه مربوط طی سالهای ۱۳۴۷ تا ۱۳۵۶، ۹۳ شرکت سهامی زراعی تشکیل گردید که در جریان انقلاب اسلامی اکثر آنها که هنوز نهادینه نشده بودند منحل اعلام شدند و تعدادی نیز در سالهای بعد به شرکتهای منحل شده پیوستند. بطوریکه بعد از انقلاب تنها ۴ شرکت باقی ماندند ولی در حال حاضر ۳۶ شرکت سهامی زراعی در ۱۱ استان کشور با موفقیت قابل توجهی فعالیت دارند.

شرکتهای سهامی زراعی از زمان تشکیل زمینه بحث های موافق و مخالف بسیاری قرار داشته است و بوسیله متخصصین و گروههای مختلف مورد نقد و بررسی و نتیجه گیری های مختلفی قرار گرفته است که از جمله می توان به تاکیدی که در این بررسیها در زمینه کارآیی آنها شده است به موارد زیر اشاره کرد:

- ۱- استفاده از روشهای پیشرفته کشاورزی و اعمال سیاستهای عمومی در مسائل کشاورزی
- ۲- توسعه فنون پیشرفته و مکانیزاسیون
- ۳- جلوگیری از خرد شدن و تقسیم اراضی مزروعی به قطعات کوچک غیراقتصادی
- ۴- افزایش راندمان آبیاری با استفاده از کشت های یکپارچه
- ۵- فراهم شدن زمینه های مساعد برای اجرای برنامه های زیربنائی و مهندسی زراعی
- ۶- ممانعت از تبدیل اراضی کشاورزی برای فعالیت های غیرتولیدی
- ۷- استفاده از امکانات بالقوه موجود در توسعه اقتصادی حوزه عمل این شرکت ها
- ۸- افزایش سطح زیرکشت و افزایش تولید در واحد سطح، نگهداری و بهره برداری صحیح از منابع طبیعی، آب و خاک

۹- جذب نیروی انسانی فعال منطقه از طریق ایجاد و توسعه فعالیت های جانبی

۱۰- توسعه آموزش و بهبود مهارت ها و ارتقاء فرهنگ کار جمعی

۱۱- افزایش درآمدها

بر اساس بررسیهای بعمل آمده با توجه به کارایی ذاتی این سیستم تولیدی در صورتیکه شرایط فنی - فرهنگی و اجتماعی فراهم باشد و بدلیل حمایت از بهبود و افزایش بهره وری از منابع تولید و جلوگیری از هدر رفت سرمایه های ملی و افزایش تولید در یک منطقه خاص حتی با مساحت محدود و البته مقتضی (بنا به دیدگاههای کارشناسی) ، این واحدها در سطوح کوچک - متوسط و بزرگ نیز قابل تشکیل و توسعه خواهند بود.

به منظور برخورداری فرآیند توسعه این واحدها از موازین علمی و فنی و بدور از ملاحظات مقطعی و کوتاه مدت ، هر شرکت سهامی زراعی پس از طی مراحل مختلف شامل : ارزیابی منابع و عوامل تولید - سهام بندی - تشکیل مجمع عمومی و انتخاب هیئت مدیره و مدیرعامل - ثبت شرکت در دفتر ثبت شرکت های سهامی زراعی ، توسط مهندسین مشاور ذیصلاح مورد مطالعه همه جانبه از جمله اقلیم ، منابع پایه ، اجتماعی و اقتصادی ، امکان توسعه صنایع تبدیلی و دامپروری و روستائی و مجتمع های فنی تولیدی - زراعت و باغبانی - آبیاری و زهکشی و مطالعات آب و خاک قرار خواهد گرفت تا روند توسعه و تشکیل زیر ساختهای آن بر اساس اصول علمی انجام پذیرد.

انبارگردانی

باتوجه به ماهیت و اهمیت استراتژیک موجودیهای کالای شرکت و نظر به اینکه موجودیهای مزبور از اقلام عمده تشکیل دهنده داراییهای شرکت میباشد ، لذا به منظور حفظ و صیانت ، برنامه ریزی و کنترل فیزیکی آنها ، ضروری است عملیات انبارگردانی با کیفیت مطلوب صورت گرفته و کلیه شرکتهای واحدهای تابعه میبایست ضمن همکاریهای لازم ، مفاد انبارگردانی را بشکل کاملاً" مطلوب و دقیق اجراء نمایند.

هدف انبارگردانی

هدف از انبارگردانی ، کنترل موجودیهای کالا از طریق شمارش و تطبیق نتیجه با مدارک انبار و حصول اطمینان از عدم وجود کسری یا ضایعات غیرمعمول و یا تعیین میزان و علت آنها و تجزیه و تحلیل نتایج و تعیین دلایل در رابطه با مغایرتهای قابل توجه و انجام اصلاحات و اقدامات لازم در پایان هر سال میباشد.

وظائف مسئولین انبار

- ۱- آماده نمودن انبار به منظور امکان شروع شمارش ، راهنمایی شمارشگران و مشخص کردن اقلام صادره و وارده به انبار در حین شمارش برای هریک از اقلام موجود
- ۲- الصاق برگه شمارش موجودیها
- ۳- ثبت مدارک مربوط به ورود و خروج کالا در حین شمارش موجودیها
- ۴- تفکیک و مجزا نمودن کالاهای امانی دیگران نزد انبار از موجودیهای کالای مربوط به شرکت
- ۵- پاسخگویی در مورد خسارات ، ضایعات و کسریهای غیر معمول

وظائف شمارشگران

وظیفه شمارشگران : شمارش ، توزین و اندازه گیری موجودیها با توجه به واحد هریک از اقلام و اخذ راهنمایی از انباردار . برای هریک از انبارها با توجه به حجم اقلام مورد شمارش ، گروههایی تعیین گردیده و هریک از گروهها متشکل از دونفر میباشد . نفر اول شمارشگر و نفر دوم عهده دار مسئولیت گروه و مسئول ثبت اقلام شمارش شده در برگه های شمارش میباشد. ضمنا شمارشگران نبایستی از کارکنان شاغل در انبارها انتخاب شده باشند.